

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Руслан ПАПІРНИК

2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Управління та адміністрування регіональних економічних систем»
освітній ступінь бакалавр
форма навчання денна
розробники Олеся КВАКТУН
Ольга ВАРЛАМОВА
Олена ВЕРТЕЛЕЦЬКА

2. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Регіоналізація та глобалізація» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», в межах якої досліджуються ринкові відносини між суб'єктами глобальної економічної системи, зумовлені закономірностями, тенденціями та специфікою її функціонування, а також процеси глобальної корпоративізації та регіоналізації бізнесу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	46		46	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч:	59		59	
підготовка до аудиторних занять	12		12	
підготовка до контрольних заходів	5		5	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12		12	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у студентів знань щодо теоретичних і практичних засад сучасних процесів розвитку світового економічного простору на напрямів регіонального розвитку світової економіки

Завдання дисципліни: засвоєння теорії розвитку глобалізаційних процесів, засад регіональної специфіки поєднання окремих територій світового простору, формування системи знань щодо глобальності проблем розвитку суспільства, оволодіння знаннями про основні світові регіональні блоки, об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни.

Пререквізити дисципліни: розуміння базових економічних категорій та практичні вміння з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Сучасна економічна глобалізація», «Економічна теорія»

Постреквізити дисципліни: набуті теоретико-практичні знання та вміння і розуміння історичної парадигми становлення сучасних міжнародних економічних відносин становитимуть фундамент для подальшого вивчення дисциплін «Міжнародна економіка», «Міжнародна економічна діяльність».

Компетентності.

Загальні компетенції:

ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-14. Здатність до використання знань з регіоналізації економічного простору наднаціонального, національного та субнаціонального рівнів під впливом глобалізаційних факторів та зворотного впливу трансформації регіональних процесів на інтернаціоналізацію економічного розвитку

Заплановані результати навчання.

РН-1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН-17. Пояснювати основні фактори глобалізації та їхній генезис, новітні тенденції міжнародної регіоналізації та регіональної політики держав під впливом викликів глобалізації; аналізувати міжнародний регіоналізм сучасної глобальної економіки

РН-40. Демонструвати розуміння того, як імперативи та можливості сучасного етапу розвитку глобального господарства можуть впливати та враховуватись при управлінні регіональними та місцевими економічними системами.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація)
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, колективні, групові, індивідуальні, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти поняття глобалізації					
Тема 1. Глобалізація й економічний розвиток. Генезис глобалізації світової економіки	16	6	4	-	6
Тема 2. Позитивні й негативні наслідки глобалізаційних процесів	10	4	2	-	4
Тема 3. Глобальні проблеми людства	14	6	2	-	6
Разом за змістовим модулем 1	40	16	8	-	16
Змістовий модуль 2. Регіоналізація як складова процесу глобалізації					
ТЕМА 4. Діалектична єдність процесів глобалізації та регіоналізації	10	4	2	-	4
ТЕМА 5. Міжнародний регіоналізм сучасної глобальної економіки: єс і нафта	16	6	4	-	6
ТЕМА 6. Трансграничне й трансрегіональне співробітництво в глобалізованому світі	9	4	2	-	3
Разом за змістовим модулем 2	35	14	8		13
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	105	30	16	-	59

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2,3	ТЕМА 1. Глобалізація й економічний розвиток Генезис глобалізації світової економіки. Фактори, що спричиняються процес глобалізації Два рівні економічної глобалізації. Глобалізація мікроекономічного рівня. Роль ТНК. Глобалізація макроекономічного рівня й регіональні інтеграційні угруповання. Країни «Тріади» - центри міжнародного бізнесу.	6
4,5	ТЕМА 2. Позитивні й негативні наслідки глобалізаційних процесів Позитивні наслідки глобалізаційних процесів. Негативні наслідки, потенційні проблеми й небезпеки глобалізації	4
6,7,8	ТЕМА 3. Глобальні проблеми людства Характерні риси й класифікація основних глобальних проблем. Характеристика глобальної демографічної проблеми. Основні риси інформаційної глобальної проблеми. Комплексна екологічна проблема сучасного миру: вичерпність ресурсів і шкода навколишньому середовищу	6
9,10	ТЕМА 4. Діалектична єдність процесів глобалізації та регіоналізації Зв'язок процесів глобалізації та регіоналізації. Регіоналізація наднаціонального рівня. Регіоналізація субнаціонального рівня. Глобалізований регіон	4
11,12, 13	ТЕМА 5. Міжнародний регіоналізм сучасної глобальної економіки: єс і нафта Типи регіональних інтеграційних об'єднань. Європейський союз. Передумови, мета й історія розвитку. Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА)	6

14,15	ТЕМА 6. Трансграничне й трансрегіональне співробітництво в глобалізованому світі Причини й напрямки трансграничного (трансрегіонального) співробітництва Принципи розвитку трансграничного співробітництва в Європі. Пріоритетні напрямки прикордонних відносин. Україна в трансрегіональному (трансграничному) співробітництві	4
Усього годин		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Глобалізація й економічний розвиток. Генезис глобалізації світової економіки Фактори, що спричиняються процес глобалізації. Два рівні економічної глобалізації. Глобалізація мікроекономічного рівня. Роль ТНК. Глобалізація макроекономічного рівня й регіональні інтеграційні угруповання. Країни «Триади» - центри міжнародного бізнесу.	4
3	Позитивні й негативні наслідки глобалізаційних процесів Позитивні наслідки глобалізаційних процесів. Негативні наслідки, потенційні проблеми й небезпеки глобалізації	2
4	Глобальні проблеми людства Характерні риси й класифікація основних глобальних проблем. Характеристика глобальної демографічної проблеми. Основні риси інформаційної глобальної проблеми. Комплексна екологічна проблема сучасного миру: вичерпність ресурсів і шкода навколишньому середовищу	2
5	Діалектична єдність процесів глобалізації та регіоналізації Зв'язок процесів глобалізації та регіоналізації. Регіоналізація наднаціонального рівня. Регіоналізація субнаціонального рівня. Глобалізований регіон	2
6,7	Міжнародний регіоналізм сучасної глобальної економіки: єс і нафта Типи регіональних інтеграційних об'єднань. Європейський союз. Передумови, мета й історія розвитку. Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА)	4
8	Трансграничне й трансрегіональне співробітництво в глобалізованому світі Причини й напрямки трансграничного (трансрегіонального) співробітництва Принципи розвитку трансграничного співробітництва в Європі. Пріоритетні напрямки прикордонних відносин. Україна в трансрегіональному (трансграничному) співробітництві	2
Усього годин		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	12
2	Підготовка до контрольних заходів	5
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Потужні інтеграційні угруповання: АТЕС, АСЕАН, МЕРКОСУР, КАРІКОМ	12
4	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		59

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний метод, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти поняття глобалізації

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю змістового модуля 1 складається із:

-присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 2 бали) – максимальна кількість – 16 балів;

-присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 2 бали) – максимальна кількість 8 балів;

- підготовки та захисту доповіді за обраною темою – 5 балів:

- повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі запитання – 5 балів;
- повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 3-4 бали;
- не повністю розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість питань – 1-2 бали;
- не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.

-контрольної роботи (максимальна кількість балів – 71 б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань. Студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне з перших 9 питань та по 4 бали за правильну відповідь на 11 останніх тестових питань (максимальна кількість балів 71 бал), неправильна відповідь – 0 балів.

Змістовий модуль 2. Регіоналізація як складова процесу глобалізації

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю змістового модуля 2 складається із:

-присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 2 бали) – максимальна кількість – 14 балів;

-присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 2 бали) – максимальна кількість 14 балів;

- підготовки та захисту доповіді за обраною темою – 5 балів:

- повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі запитання – 5 балів;

- повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 3-4 бали;
- не повністю розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість питань – 1-2 бали;
- не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.

-контрольної роботи (максимальна кількість балів – 73 б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань. Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з перших 13 питань та по 3 бали за правильну відповідь на 7 останніх тестових питань (максимальна кількість балів 73 бали), неправильна відповідь – 0 балів.

Екзамен. Навчальним планом з дисципліни «Регіоналізація та глобалізація» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових питань. Студент отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з тестових питань або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за екзамен – 100 балів).

Підсумкова оцінка з дисципліни «Регіоналізація та глобалізація» визначається як середньоарифметична за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 та екзаменом.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення дисципліни «Регіоналізація та глобалізація» студентам забороняється пропускати або запізнюватись на всі види занять без поважної причини.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати викладачеві пропущені заняття згідно з графіком консультацій. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

В рамках курсу студент мусить дотримуватись вимог **академічної доброчесності**, а саме:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- надання згоди на перевірку письмових робіт студентів на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Мазурок П.П., Одягайло Б.М., Кулішов В.В., Сазонець О.М. Глобальна економіка: навчальний посібник. – Львів, «Магнолія 2006», 2011. – 208 с.
2. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: монография/ Д. Лукьяненко, В. Колесов, А. Колот, Я. Столярчук и др.; под научн. ред. профессоров Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. – К.: КНЭУ, 2013. – 466 с.

3. Ресурси та моделі глобального економічного розвитку: монографія / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, А.М. Колот та ін; за заг. ред. професорів Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2011. – 703 с.
4. Решетило В.П. Глобалізація економіки. – Х.,: ХНУМГ, 2014. – 165 с.
5. Башнянин Г.І., Шевчик Б.М., Сухий О.О., Перепьолкіна О.О. Сучасні економічні теорії глобальних систем: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Новий Світ – 2000, 2013. – 366 с.
6. Економічна регіоналізація в контексті глобалізації світогосподарських зв'язків: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.05.01 [Електронний ресурс] / Е.Ю. Молчанова; НАН України. Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин. — К., 2005. — 17 с. — укр.
7. Чужиков В.І. Глобальна регіоналістика: історія та сучасна методологія: [монографія] / Віктор Чужиков. – К.: КНЕУ, 2008. – 272 с.
8. Романюк С. А. Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості: Регіональні дослідження: [монографія] / С. А. Романюк. – К. : УАДУ, 2001. – 112 с.

Допоміжна

1. Національна економіка : навчальний посібник / Н. І. Бережна, М. С. Бріль, Л. В. Єфремова та ін.; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента В. М. Філатова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 200 с.
2. Анилионис Г. П. Глобальный мир единый и разделённый / Г. П. Анилионис, Н. А. Зотова. – М. : Изд. «Международные отношения», 2005.
3. Бобылев С. Н. Экономика устойчивого развития: учебное пособие / С. Н. Бобылев, Э. В. Гирусов, Р. А. Перелет. – М.: Изд. «Ступени», 2004.
4. Богомолов О. Т. Анатомия глобальной экономики / О. Т. Богомолов. – М. : ИКЦ «Академкнига», 2004.
5. Дятлов С. А. Структурные элементы, противоречия и показатели глобальной экономики / С. А. Дятлов. – СПб.: Изд. Филологического факультета СПбГУ, 2004.
6. Капица Л. М. Индикаторы мирового развития / Л. М. Капица, Л. И. Шохина. – М. : Изд. «Экономика. Право. Политика. Безопасность», 2005.
7. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія/П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Башнянин.– Львів: Видавництво ЛКА, 2015. – 594 с.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт ЮНКДАТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://unctad.org>
2. Офіційний сайт міжнародного економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agenda.weforum.org/>

Розробники _____ (Олеся КВАКТУН)

(підпис)

_____ (Ольга ВАРЛАМОВА)

(підпис)

_____ (Олена ВЕРТЕЛЕЦЬКА)

(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Олена КАХОВИЧ)

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки